

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/346/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215205211
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8215205211.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej n e p r i z n á v a voči žalobcovi právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Svidník uznesením zo dňa 10.10.2012 č.k. 3C/323/2012-7 spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 3C/323/2012, 3C/324/2012, 3C/325/2012, 3C/326/2012, 3C/327/2012, 3C/328/2012, 3C/329/2012, 3C/330/2012, 3C/331/2012, 3C/332/2012, ktoré sa ďalej viedli pod sp.zn. 3C/323/2012. Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.10.2012 sp. zn. 4Nc/66/2012 boli sudcovia Okresného súdu Svidník vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci sp.zn. 3C/323/2012. Vec sa prikázala na konanie Okresnému súde Bardejov. Na tunajšom súde bola vec vedená pod sp. zn. 2C/322/2012.

2. Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 19.03.2014 č.k. 2C/322/2012-69 prvým výrokom vec v časti o zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 907,25 Eur vo vzťahu k exekúcii vedenej žalobcom voči povinnej K.I. H., vec v časti o zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.403,28 Eur vo vzťahu k exekúcii vedenej žalobcom voči povinnej B. C., vec v časti o zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.279,74 Eur vo vzťahu k exekúcii vedenej žalobcom voči povinnému P. X., vec v časti o zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 787,39 Eur vo vzťahu k exekúcii vedenej žalobcom voči povinnému J. O., vec v časti o zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 275,- Eur vo vzťahu k exekúcii vedenej žalobcom voči povinnej K. O. vylúčil na samostatné konanie. Druhým výrokom rozsudku súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a tretím výrokom rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe odvolania žalobcu proti predmetnému rozsudku, bol tento potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.04.2015 č.k. 21Co/11/2015-105. Veci vylúčené na samostatné konanie sú vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 1C/346/2015.

3. Žalobca sa žalobami podanými dňa 27.09.2012 na Okresný súd Svidník (sp.zn. 3C/326/2012, sp.zn. 3C/327/2012, sp.zn. 3C/328/2012, sp.zn. 3C/329/2012, sp.zn. 3C/331/2012) domáhal voči žalovanej náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu

(Okresného súdu Svidník), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Vyslovil názor, že súd porušil zásadu právnej istoty, keď nerešpektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenný exekučný titul a ktoré zároveň tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda, ktorá mu vznikla predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov - správa a vymáhanie pohľadávok v období od doručenia žiadosti o udelenie poverenia po jeho rozhodnutie o nej - správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému - 70 Eur, na udržanie a správu informačného systému 40,- Eur a administratívne náklady - urgencie, publikačné náklady 15,- Eur, spolu 125,- Eur (v každej exekúcii). Táto suma by ho nezaťažila, ak by súd postupoval správne. Presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s ťažkosťami, preto ju paušalizoval. Zároveň si uplatňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenie práva na súdnu ochranu zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup bol takej intenzity, že spôsobil zbytočné prieťahy spojené so zásahom do jeho majetkových práv. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádza pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, ak ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, že za každý rok poznačený prieťahmi sa vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, teda cca 660,- Eur. Poukázal na rozhodnutia ÚS SR týkajúce sa priznania zadosťučinenia pri zbytočných prieťahoch v civilnom konaní. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňuje za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich vymoženie pohľadávky (spôsobenej v priamej súčinnosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu). Uplatňuje si sumu po 55,- Eur za každý mesiac prieťahov - omeškania exekučného súdu podľa doktríny ÚS SR - 660,- Eur za rok. Poukázal na vysoký počet dní nečinnosti exekučného súdu.

4. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. V prvom rade namietala procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaná namietala, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

5. Podľa názoru žalovanej nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanej doručené 23.04.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 27.09.2012, vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2 CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov,

avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods.2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

6. Žalovaná poukázala aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

7. Žalovaná ďalej uviedla, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesla námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedla, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázala pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznila, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

8. K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

9. Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznila, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami.

10. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

11. Súd pojednával v neprítomnosti strán, ktorým predvolania boli doručené riadne a včas. Právny zástupca žalobcu a žalovaná sa na pojednávanie nedostavili, pričom svoju neúčasť vopred ospravedlnili a žiadali konať v ich neprítomnosti. Súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania, preto postupom podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti strán.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalôb žalobcu zo dňa 27.09.2012 zo spisov Okresného súdu Svidník sp.zn. 3C/326/2012, sp.zn. 3C/327/2012, sp.zn. 3C/328/2012, sp.zn. 3C/329/2012, sp.zn. 3C/331/2012, zo spisu Okresného súdu Bardejov sp.zn. 2C/322/2012 žaloby, uznesenia, vyjadrenia žalobcu, vyjadrenia žalovanej, rozsudku č.k. 2C/322/2012-69 zo dňa 19.03.2014, odvolania žalobcu, rozsudku Krajského súdu v Prešove 21Co/11/2015-105 zo dňa 30.04.2015, ďalej oboznámil spisy Okresného súdu Svidník sp. zn. 4Er/50/2009, sp.zn. 4Er/94/2011, sp.zn. 4Er/427/2010, sp.zn. 4Er/631/2010, sp.zn. 6Er/740/2010, ako aj ďalších v spise pripojených listín a zistil tento skutkový stav:

13. Predmetom tohto konania sú spojené veci, ktoré pôvodne napadli na Okresný súd Svidník pod sp. zn. 3C/326/2012, sp.zn. 3C/327/2012, sp.zn. 3C/328/2012, sp.zn. 3C/329/2012, sp.zn. 3C/331/2012. Uvedené veci sa týkali nasledovných exekučných konaní vedených na Okresnom súde Svidník:

- 4Er/50/2009 (sp.zn. 3C/331/2012) proti povinnej K. O. išlo o vymoženie sumy 1.143,86 Eur s príslušenstvom, pričom exekučné konanie začalo dňa 15.12.2008. Dňa 09.01.2009 bola na Okresný súd Svidník podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Svidník poverením zo dňa 21.01.2009 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

- 4Er/94/2011 (sp.zn. 3C/326/2012) proti povinnej K. H. sa týkala vymoženia sumy 1.189,- Eur s príslušenstvom, pričom exekučné konanie začalo dňa 24.01.2011. Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia dňa 14.02.2011. Okresný súd Svidník uznesením č.k. 4Er/94/2011-12 zo dňa 21.05.2012 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.06.2012.

- 4Er/427/2010 (sp.zn. 3C/327/2012) proti povinnej B. C. išlo o vymoženie sumy 96,- Eur s príslušenstvom. Exekučné konanie začalo dňa 30.04.2010. Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia dňa 24.06.2010. Okresný súd Svidník uznesením č.k. 4Er/427/2010-13 zo dňa 17.05.2012 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.06.2012.

- 4Er/631/2010 (sp.zn. 3C/328/2012) proti povinnému P. X. išlo o vymoženie sumy 856,21 Eur s príslušenstvom, pričom exekučné konania začalo dňa 27.07.2010. Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 05.10.2010. Okresný súd Svidník uznesením č.k. 4Er/631/2010-13 zo dňa 04.06.2012 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.06.2012.

- 6Er/740/2010 (sp.zn. 3C/329/2012) proti povinnému J. O. išlo o vymoženie sumy 662,76 Eur s príslušenstvom, pričom exekučné konanie začalo dňa 06.09.2010. Exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 29.11.2010. Okresný súd Svidník uznesením č.k. 6Er/740/2010-10 zo dňa 20.10.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.11.2011.

14. Vo všetkých vyššie uvedených rozhodnutiach, ktorými bola zamietnutá žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, súd vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a jeho dlžníkom a došiel k záveru o jej neplatnosti z dôvodu, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ako už bolo uvedené, žalobca vo všetkých vyššie uvedených spojených veciach požadoval náhradu škody a požadoval aj náhradu nemajetkovej ujmy. Konkrétne vo veci týkajúcej sa povinnej K. O. požadoval náhradu škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 275,- Eur, u K. H. náhradu škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 907,25 Eur, u B. C. náhradu škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 1.403,28 Eur, u P. X. náhradu škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 1.279,74 Eur, u J. O. náhradu škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 787,39 Eur.

15. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

18. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

19. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

20. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

21. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

22. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia právania je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

23. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

25. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. V konkrétnom prípade žalobca vytýka

súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15 dňovej lehote o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia.

26. Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku platného od 01.02.2002 do 31.05.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

27. Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku platného od 01.06.2010 do 31.05.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

28. Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku platného od 01.06.2011 do 31.12.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

29. Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

30. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

31. Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

32. Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 09.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

33. Žalobca vytyka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík, a preto je veľmi obtiažne konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu, či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

34. Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.08.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.04.2012, tá bola predložená 04.05.2012 a uznesením zo dňa 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné. Pre súd je zarážajúca argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu. Je predsa logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd. Súd teda dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote, sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

35. Žalobca však nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Žalobca nepreukázal, že sa nemôže domôcť svojho nároku voči povinnému použitím iných právnych prostriedkov. Jeho tvrdenie o nevyhnutnosti pohľadávky zavinením súdu je nesprávne. Žalobca mal totiž možnosť získať iný exekučný titul, ale

sám bol nečinný. Napokon musel by preukázať, že aj v prípade vydania poverenia došlo by k úplnému vymoženiu jeho pohľadávky, čo ťažko možno preukázať.

36. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ani dôvodnosť nároku na nemajetkovú ujmu. V celom rozsahu sa možno stotožniť s vyjadrením žalovanej v tomto smere. Žalobca dostatočne nezdôvodnil vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ktorú je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu ako právnickej osoby a nie z hľadiska jej spoločníkov. Vyznieva ako paradox, ak žalobca požaduje morálnu ujmu za postup súdu, ktorý rozhodol v súlade s právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľov, ktoré naopak žalobca porušoval do takej miery, že jeho nekalými praktikami sa zaoberala aj Európska komisia.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote, sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

38. Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého náhrada trov konania by prináležala len úspešnej žalovanej, táto však si tento nárok na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 C.s.p. neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).